

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Вікова та педагогічна психологія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 015 «Професійна освіта» (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)

Освітня програма «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)» (вступ 2019 р.)

Рік навчання 2, семестр 4

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вікова та педагогічна психологія» є ознайомлення студентів з особливостями, закономірностями розвитку психіки людини у різні вікові періоди та навчити враховувати їх у практиці роботи з клієнтами, розкрити механізми розвитку особистості під дією цілеспрямованих педагогічних впливів.

Завдання курсу полягає у сприянні глибокому розумінню тих чи інших особливостей особистості, причин їх формування та шляхів профілактики і корекції.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності психічного розвитку людини на різних етапах її онтогенезу, психологічні закономірності навчання й виховання особистості.

Міждисциплінарні зв'язки: психологія, вступ до спеціальності, основи соціалізації особистості, патопсихологія, соціальна психологія, педагогіка, психолого-педагогічна терапія.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

психологічні особливості різних вікових періодів; особливості перебігу вікових психологічних криз; суть психологічних новоутворень кожного вікового етапу; особливості соціальної ситуації розвитку особистості у різні вікові періоди; психологію навчання, учіння, виховання;

Уміти:

розпізнавати специфічні вікові новоутворення та особливості особистості; аналізувати причини виникнення тих чи інших психологічних особливостей особистості, прогнозувати її поведінку; застосовувати методики діагностики різних психологічних особливостей особистості відповідно до її віку; добирати та застосовувати психолого-педагогічні методи корекції психологічних утворень особистості.

Компетентностями, якими повинен володіти здобувач після вивчення дисципліни є:

- уміння працювати у колективі та команді;
- здатність налагоджувати контакт у спілкуванні зі студентами, батьками (особами, які їх замінюють), колегами.

Програмними результатами навчання (ПР), якими повинен володіти здобувач після вивчення дисципліни є:

ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами; ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами;

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних із технологією виробництва і переробки продуктів сільського господарства на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою;

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти;

ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти;

ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій;

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики;

ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Вікова і педагогічна психологія» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності «Професійна освіта» - вступ 2019 року.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
1 семестр				
Модуль 1				
<p>Тема 1. Вступ до вікової психології. Теоретичні основи вікової психології</p>	2/2	<p>Знати предмет і завдання курсу «Вікова та педагогічна психологія».</p> <p>Вміти визначати сутність основні завдання та категорії вікової психології.</p> <p>Аналізувати зв'язок вікової психології з іншими науками;</p> <p>Принципи досліджень у віковій психології: принципи детермінізму, об'єктивності, єдності психіки і діяльності, принцип розвитку.</p> <p>Вміти класифікувати методи вікової психології та визначати специфіку їх застосування при вивченні вікових аспектів розвитку психіки.</p> <p>Знати теоретичні основи вікової психології: суперечності психічного розвитку; детермінанти (чинники) психічного розвитку; загальні закономірності психічного розвитку особистості.</p>	<p>Усні відповіді, презентації.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

<p>Тема 2. Психологія новонародженого та немовляти</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати сутність фази новонародженості як особливого періоду немовлячого дитинства. Вміти пояснити зміст понять «вік», «соціальна ситуація розвитку» і «провідна діяльність немовляти». Аналізувати новоутворення періоду немовляти; вроджені безумовні рефлекси та їх роль у розвитку новонародженого; первинний сенсорний розвиток новонародженого; розвиток емоційної сфери. Розуміти сутність та причини кризи першого року життя. Використовувати знання про принципи і критерії вікової періодизації; особливості психічного розвитку на різних вікових етапах.</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 3. Психологія дітей раннього віку</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати соціальну ситуацію розвитку в ранньому дитинстві та провідну діяльність. Вміти характеризувати новоутворення в ранньому дитинстві. Аналізувати психологічну характеристику</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

		<p>дитини раннього віку.</p> <p>Мати поняття про предметні та знаряддеві дії; перші ігри дітей; розумовий розвиток у ранньому віці;</p> <p>Розвиток самосвідомості, моральних почуттів.</p> <p>Розуміти кризу трьох років, її причини та основні поведінкові прояви.</p>		
<p>Тема 4. Психологія дітей дошкільного віку</p>	2/2	<p>Знати соціальну ситуацію розвитку та особливості сюжетно-рольової гри як провідного виду діяльності дошкільнят.</p> <p>Вміти характеризувати новоутворення дошкільного віку; готовність дошкільника до навчання в школі.</p> <p>Аналізувати кризу шести-семи років; формування перших етичних норм поведінки; розвиток самосвідомості в дошкільному віці та формування Я-концепції; формування статевої ідентичності в дошкільнят.</p> <p>Розрізняти головні особливості розвитку мислення в дошкільному віці; розвиток наочно-образного мислення; формування основ</p>	<p>Усні відповіді, презентації.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

		<p>словесно-логічного мислення; розвиток уваги дитини дошкільного віку; особливості пам'яті дошкільнят; пізнавальна та емоційна уява дітей дошкільного віку; розвиток продуктивних видів діяльності в дошкільному віці: зображувальна та конструктивна діяльність. Розуміти потреби дошкільнят та формування мотивів поведінки; ієрархію мотивів.</p>		
<p>Тема 5. Психологія дітей молодшого шкільного віку</p>	2/2	<p>Знати соціальну ситуацію розвитку та провідну діяльність молодшого школяра. Вміти характеризувати новоутворення молодшого шкільного віку; психологічні особливості молодшого школяра. Розуміти розвиток пізнавальних процесів та інтересів молодших школярів; розвиток особистості молодшого школяра; засвоєння моральних норм і правил поведінки; розвиток емоційно-вольової сфери молодших школярів; особливості</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

		розвитку самосвідомості в молодшому віці.		
Тема 6. Психологія підлітків	2/2	Знати соціальну ситуацію розвитку; провідну діяльність підлітка; психологічні новоутворення підліткового віку. Вміти характеризувати кризу підліткового віку; прагнення до дорослості як базове новоутворення віку; розвиток пізнавальних процесів та інтересів підлітків: критичність мислення, рівень абстрагування, узагальнення, система прямих і зворотних логічних операцій; егоцентризм підліткового мислення; мотиви навчальної діяльності; мрії підлітка як специфічні прояви підліткової уяви. Аналізувати розвиток самосвідомості в підлітковий період; формування статевої ідентичності. Розуміти роль комунікативної діяльності у середньому шкільному віці. Розуміти проблему «важких підлітків». та використовувати ці знання у професійній	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		діяльності.		
Тема 7. Психологія юності	2/2	Знати соціальну ситуацію розвитку в ранній юності; новоутворення раннього юнацького віку; показники соціально-психологічної готовності випускника школи до самотійного життя. Вміти характеризувати формування статево-рольових цінностей і статево-рольового самовизначення юнаків і дівчат: співвідношення фемінності - маскулінності; дружбу і кохання в юнацькому віці. Аналізувати мотиви поведінки і ціннісні орієнтації в юності; психологічні особливості вибору майбутньої професії; професійне самовизначення Розуміти особливості навчально-професійної діяльності юнаків і дівчат.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самотійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 8. Психологія дорослості	2/2	Знати періодизацію психічного розвитку дорослої людини. Вміти надавати загальну характеристику зрілого дорослого віку. Розуміти сутність кризи середини життя.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самотійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

<p>Тема 9. Психологія старості</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати загальну характеристику старості. Вміти пояснювати особливості життєдіяльності і спонукальної сфери людини у старості. Розуміти основні потреби людей похилого віку та використовувати ці знання в професійній діяльності.</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 10. Вступ до педагогічної психології. Теоретичні основи педагогічної психології</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати сутність, предмет та значення педагогічної психології; основні концепції психічного й особистісного розвитку в освітньому процесі. Вміти характеризувати методи педагогічної психології; роль навчання і виховання у психічному й особистісному розвитку дитини. Аналізувати структуру і функції педагогічної психології. Розуміти освіту як об'єкт педагогічної психології.</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 11. Психологія учіння</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати види учіння та структуру учбової діяльності учнів. Вміти характеризувати психологічні особливості учіння. Аналізувати психологічні засади</p>	<p>Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

		індивідуалізації і диференціації навчання. Використовувати знання з теми у практичній діяльності.		
Тема 12. Психологія навчання	2/2	Знати структуру понять «індивідуальність» і «професійна деформація педагога». Вміти визначати критерії адаптації вчителя до умов професійної діяльності. Аналізувати психологію особистості вчителя; психологічну структуру педагогічної діяльності. Визначати загальну психологічну характеристику педагогічної діяльності. Використовувати знання з теми у практичній діяльності.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 13. Психологія виховання	2/2	Знати психологічні особливості вихователя як суб'єкта виховної діяльності. Вміти визначати критерії вихованості і психологію виховного впливу. Аналізувати психологічні механізми виховання. Розрізняти завдання виховання особистості. Використовувати знання з теми у практичній	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		діяльності.		
Тема 14. Педагогічне управління психічним особистісним розвитком учня та	2/2	Знати основи педагогічного управління психічним особистісним розвитком учня. Вміти визначати критерії здатності до самостійного навчання. Аналізувати низьку результативність в учінні, її причини та запобігання; психологічні основи оптимізації навчання. Вміти характеризувати психологію навчання невстигаючих дітей; визначати психологічну характеристику факторів ефективності навчання. Розрізняти і розуміти вікові аспекти навчання. Використовувати знання з теми у практичній діяльності.	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Тема 15. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя. Педагогічна психологія аномальних та екстремальних випадків.	2/2	Знати психологію педагогічної діяльності та особистості вчителя; педагогічну психологію аномальних та екстремальних випадків. Вміти характеризувати розвивальне навчання за системами В. Давидова – Д. Ельконіна та Л. Занкова;	Усні відповіді, презентації. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		теорію поетапного формування розумових дій. Аналізувати педагогічну психологію аномальних випадків (патологія батьків і її вплив на розвиток дітей, затримка інтелектуального розвитку, розлади у дитячому і підлітковому віці); педагогічну психологію екстремальних випадків (дитина в екстремальній ситуації; насильство та інші ситуації, пов'язані із загрозою життю дитини; насильство над дітьми і його види; суїциди серед дітей і підлітків; переживання синдрому втрати). Використовувати знання з теми у практичній діяльності.		
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано